

[Gunner Baunsgaard.]

tror ikke, at man altid fra det høje ting gør sig klart, hvordan tingene virker ude i kommunerne, når cirkulærene først kommer lang tid bagefter. Lad os fare lidt med lempe, hr. indenrigsminister. Jeg vil bede ministeren bringe denne hilsen også til socialministeren. Jeg er vidende om, at kommuner allerede nu søger bistand hos amtsrådenes forvaltningschefer for social- og sundhedsvæsenet, hvis opgaver først for alvor begynder den 1. april 1973.

Som det nævnes i indenrigsministerens fremsættelsestale, var sundhedsplejerskerens opgave lykkedes så godt efter den tidligere lov, at mange myndigheder og kommuner har ønsket at etablere sundhedsplejerskeordningen så hurtigt som muligt. Der har været etableret flere forsøg med sundhedsplejerskevirksomhed, bl. a. i Ringkøbing amt. Herfra kommer der nogle ret positive resultater, f. eks. har de børn med forskellige specielle handicap, som sundhedsplejersken har observeret, meget tidligt kunnet komme i forbindelse med specialinstitutioner. Dette har bl. a. medført, at man i større udstrækning har haft mulighed for at behandle disse børn i hjemmene. Det har givet menneskelige gevinster, og samtidig har det sparet samfundet for nogle dyre institutionspladser på et senere tidspunkt. Ved en tidlig indsats og ved en ret veludviklet socialmedicinsk indsats har man her undgået nogle fejludviklinger. Flere af de oplysninger vedrørende det forebyggende arbejde, der i dag omtales i et af vore dagblade, er helt relevante. En overførsel fra det helbredende afsnit til det forebyggende af de økonomiske midler vil være en fordel for hele samfundet.

Jeg kan være enig i, at socialreformens sigte er, at kommunerne, som har de fleste af de opgaveområder, som sundhedsplejersken kommer i berøring med, måske også skal have denne opgave. Men jeg tror alligevel, at indenrigsministeren skal overveje en gang mere — det er der jo også peget på i fremsættelsestalen — om opgaven måske foreløbig skal ligge hos amtsrådet. Jeg tror, det vil virke bedre end en fælles kommunal ordning. I forvejen har de fleste amtsråd ansat amtssundhedsplejersker, og jeg kan også henvise til de her tidligere nævnte store byrder, som ligger på kommunerne — en

byrde, som kunne lettes ved, at tingene kom lidt mere langs ad vejen.

Jeg skal dernæst vende mig til spørgsmålet om dækning af landet med uddannede sundhedsplejersker. Jeg mener, at indenrigsministeren er for optimistisk. Over 60 pct. af de beskæftigede sundhedsplejersker er over 50 år. Af dem, der gennemgår uddannelsen, kan man kun forvente at 70-80 pct. går ind i sundhedsplejen på grund af frafald af forskellige årsager. Vel ved jeg, at kapaciteten på sygeplejehøjskolerne er udvidet, men jeg er alvorligt bange for, at det ikke er nok.

Også ved dette lovforslag vil jeg pege på, at vi har et skævt Danmark. Det vil igen blive de tyndt befolkede områder, der sidst får deres stillinger besat, men de skal være med til at betale til en ordning, der gælder for hele landet. Jeg vil derfor gerne stille ministeren et helt konkret spørgsmål, om han som en midlertidig ordning under sygeplejehøjskolens regie kan gå ind for, at der eventuelt påbegyndes en uddannelse af sundhedsplejersker også uden for Århus, formentlig et sted midt i Jylland. Det skal ikke lokalemæssigt blive noget problem, det skal det heller ikke blive lærermæssigt, og vi kan klare praktikken. Viborg, Ribe og Ringkøbing amter har drøftet dette spørgsmål.

Det nævnes i bemærkningerne fra indenrigsministeren, at der mangler 95 sundhedsplejersker; alene i de 3 nævnte amter mangler der henholdsvis 24, 14 og 20, i alt 58. Sygeplejersker, der ønsker uddannelsen, skal bort fra familien igennem længere tid, og det afholder mange fra at gå ind i det. Ved en ordning som den skitserede kunne vi eventuelt hjælpe både et tyndt befolket område og landet som helhed.

Til slut blot dette: pålægger dette lovforslag kommunerne, at de skal oprette sundhedsplejerskestillinger? Jeg synes ikke, de første linjer i lovforslaget giver et helt klart svar herpå.

Med disse bemærkninger skal jeg gerne anbefale lovforslaget om sundhedsplejerskeordninger til behandling i udvalget.

Med hensyn til hjemmesygepleje er forholdet det, at i forbindelse med nedlæggelsen af sygekasserne og overflytningen til den kommunale sociale sektor måtte også loven om hjemmesygeplejersker revideres. Det skulle glæde mig, om vi med dette lov-